

Dette vil jeg henstille til den ærede Ministers Overveelse.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Maa det være mig tilladt først at tale om det sidst berørte Punkt, altsaa om Bestemmelsen i § 12 om det Jordtilliggende, der skal forblive ved Præstegaardene. Jeg vil da tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Hovedbestemmelsen findes i første Stykke af § 12, og den gaar ud paa, at det Bestemte skal være, hvad der fordres til at kunne holde 2 Heste og 4 til 6 Røer. Det er Hovedbestemmelsen, og jeg gjør opmærksom paa, at denne Bestemmelse er kommen ind i det her foreliggende Lovforslag paa Initiativ af et Udvalg i Landsstinget; det har bestemt den passende Størrelse for Jordtilliggendet paa denne Maade. Det, der altsaa vil blive Kommissionerne overdraget at bestemme, er, hvormeget Jordtilliggendet der vil være fornødent til derpaa at holde 2 Heste og 4 til 6 Røer. De to Lønder Hartkorn komme derimod i Betragtning for saa vidt, at, naar Jordtilliggendet ikke kommer til at omfatte mere end disse to Lønder Hartkorn, har Præsten Intet at betale og faaer heller ingen Godtgjørelse. Det regnes altsaa for at være det Normale; kræves der Mere, er der Intet til Hinder for, at Kommissionen bestemmer, at et større Areal skal blive ved Præstegaardene end to Lønder Hartkorn, og kan Behovet fyldestgøres med Mindre, vil der blive ydet Embedet en Godtgjørelse. Saaledes er jo Forslaget. Om det nu skal være rigtigt at blive staaende ved de 6 Røer eller gaa videre, kan jeg ikke afgjøre, det har jo i lang Tid været anset for det Passende; imidlertid vil det jo komme under nærmere Overveelse.

Jeg skal dernæst tillade mig at omtale de øvrige fremkomne Uttringer i den Orden, hvori de ere fremsatte, uden at jeg dog naturligvis vil dvæle ved hvert enkelt Punkt, der jo nærmere vil komme under Forhandling, naar Lovforslaget, som jeg haaber, bliver Gjenstand for anden Behandling her i Thinget. Den første ærede Taler (Ploug) fastede et Blik tilbage paa de tidligere Forslag og dvælede naturligvis med en vis Forhøjelighed ved det Forslag, der er fremkommet fra Kirkekommissionen, og i hvis Tilblivelse det ærede Medlem, hvis jeg ikke tager meget feil, har haft en væsentlig Andel. Jeg tilstaaer, at jeg altid har betragtet dette Forslag som noget meget Mangelfuldt. Jeg har betragtet det kun som en halv Udførelse af, hvad man maatte anse som ønskeligt; jeg har altid været af den Mening, at det ikke var muligt at naae en tilfredsstillende Løsning af den Opgave, der laa for med Hensyn til Geistlighedens Lønning, naar man ikke tog det Hele under Behandling; men jeg skal indrømme, at der ogsaa kan siges Noget for den anden Ansættelse, navnlig for det, at holde sig til

Bygindtagten. Jeg har imidlertid ikke haft nogen Betænkning ved at gaa bort fra Lønningen i Byg, fordi Præsten dog altid beholder forud fremfor de allerfleste andre Embedsmænd fri Bolig og et Jordtilliggende, derved vil Præsten ogsaa efter det nu foreliggende Lovforslag til en vis Grad være hævet op over Prisernes Bøvel, og det er ikke uden Betydning. — Hvad det angaar, som det ærede Medlem berørte, og som jeg tror, han lagde megen Vægt paa, at det af Hensyn til en fremtidig Løsning af Forholdet mellem Staten og Kirken, vilde være hensigtsmæssigt at lade Indtægterne blive ved Kaldet, saa tilstaaer jeg, at det ikke er mig ganske klart, hvorfor. Jeg kan ikke se rettere, end at man maa blive staaende paa det Grundlag, som Grundloven indeholder, nemlig at det er Staten, som understøtter Folketirken, og jeg tror ogsaa, at det ærede Medlem er enig med mig i, at denne Understøttelse indbefatter Alt, hvad Staten nu yder som Bidrag til Folketirken, derunder altsaa ogsaa indbefattet, hvad der findes i Kommunerne; thi det ere vi jo enige om er Statens Eiendom. Men er det saa, kan jeg heller ikke se rettere, end at, hvorledes man saa tænker sig Forholdet i Fremtiden mellem Folketirken og Staten, maa Staten beholde Eiendomsretten over Godset og derfor ogsaa Raadigheden derover, og den vil den jo beholde efter det Forslag, jeg har fremlagt, og maa beholde den i den ene eller den anden Form, om ogsaa man lader det blive ved Sognene. Det er mig derfor i den Henseende ikke ret klart, hvad der skalde være vundet ved det tidligere Forslag fremfor ved det, jeg nu har tilladt mig at forelægge. — Det ærede Medlem gif dernæst over til at omtale Lønningsafsaetterne for Præsterne og gjorde der nogle Bemærkninger, som jeg maa tilstaa, det gjorde mig ondt at høre fremsatte af det ærede Medlem; thi jeg lægger megen Vægt paa, at der gives enkelte højere Lønninger. Det, at disse højere Lønninger gives, hæver hele denne Embedsklasse, for hvilke Lønningerne ere bestemte, og det er et Maal, til hvilket Ærgjerrigheden og Fortjenesten i Kirken med Nette kan stræbe hen. Jeg tror ikke, at 6000 Kr. er sat for høit i denne Henseende, og jeg vil derhos gjøre opmærksom paa, at det, det ærede Medlem haabede at opnaa ved at nedsette Lønningerne for de 50 højeste Embeder, idet der derved skulde opnaas en klæffelig Forhøjelse for de 301, der have den laveste Løn, i en meget ringe Grad vil opnaas; thi tager man 1000 Kr., eller hvor Meget det nu bliver, bort fra de 50 Embeder og deler dem ud imellem de 301, bliver der kun lidt til hver. Jeg tror ikke, at der ved denne Omdeling vil være vundet saa Meget, som der vil være tabt. — I denne Forbindelse skal jeg omtale, hvad det ærede Medlem nævnte om 2det Stykke i § 8, nemlig de personlige Tillæg. Forslaget herom er jo oprindeligt fremkommet i Folkethinget; men der var til denne